

دوبی، ریاض، بمبئی و سنؤل در زمره آخرین مراکز مالی قرار دارند که آرزوهای دور و دراز را در سر می پروارند. گرچه اداره کنندگان این شهرها دوست دارند تا آنها هم همانند فرانکفورت، پاریس، توکیو و هنگ کنگ شوند، اما این شهرها تا رسیدن به سطح مورد نظر با محدودیت‌هایی روبه‌رو هستند.

برای همه این شهرها، بزرگترین آرزوی دولت و قانونگذاران جذب سرمایه و به تحرک واداشتن اقتصادهای محلی است. ولی فقط برخی ذهنیت درستی از مراکز مالی دارند. چهل سال پیش سریلانکا، میانمار (که در آن زمان برمه نامیده می‌شد) و فیلیپین پیشنهاد کردند مراکز مالی آسیایی در یکدیگر ادغام شوند. آنها از زیرساخت‌های مناسبی برخوردار بودند، به جهان غرب دسترسی داشتند و در سطحی گسترده هم به انگلیسی تکلم می‌کردند. ولی اکنون این ایده که هر یک از این سه کشور به طور جداگانه یک مرکز مالی داشته باشند، تفکری نادرست به نظر می‌رسد.

هنوز هم چنین فاکتورهای مشابهی به عنوان عمده‌ترین

عوامل موفقیت برندگان فردا به شمار می‌آیند. آیا این سه مرکز مالی بین‌المللی در قاره آسیا با یکدیگر ادغام خواهند شد؟ این یک ایده جذاب است، اما به نظر می‌رسد منطقه توانایی کنترل و اداره کردن تحولات غیرمترقبه و عهده گرفتن مسئولیت آنها را ندارد. از سوی دیگر، اغلب کشورهای آسیایی در مراحل مختلف توسعه یافتگی هستند. برخی از این کشورها از حیث مقایسه‌ای در زمره بازارهای مالی نوپایی قرار دارند که ابزارهای مالی آنها در سطح جهانی از نمود کمتری برخوردار است و کمتر توانسته‌اند ریسک‌های همراه آن را اداره کنند. سنگاپور تنها کشور آسیایی است که تمامی موازین و معیارهای لازم برای داشتن زیرساخت‌های مطلوب را رعایت کرده، به بازارهای غربی دسترسی دارد، مردمانش به زبان انگلیسی صحبت می‌کنند و بهترین موقعیت را در میان بازارهای مالی منطقه در اختیار دارد.

اژدها وارد می‌شود

ژو ژیانو جوان [۱] رئیس کمیسیون قانون‌گذاری در

امور بانکی چین عقیده دارد که "در جهان امروز توان رقابتی یک کشور بسته به آن است که آیا این کشور یک مرکز مالی پویا در اختیار دارد یا خیر؟" این یک اصل پرجاذبه است. در حقیقت در اختیار داشتن عنوان "مرکز مالی" خود می‌تواند مزایا و منافع فراوانی را نصیب کشور میزبان سازد.

برای اشتها یافتن به "مرکز مالی" به جریان وسیع سرمایه و استعدادها، رشد صنایع حمایتی، افزایش درآمدهای مالیاتی و شهرت [۲] بین‌المللی نیاز است. با وجود این، رهبران جاه‌طلب و بلندپرواز به منظور نائل شدن به اهداف مورد نظرشان به سمت ایجاد گروه‌های کاری، به کارگیری برنامه‌های استراتژیک کلان، جمع‌آوری منابع لازم و صرف مقادیر معتنابهی از پول و سرمایه روی آورده‌اند. بی تردید توکیو یک نامزد جدی برای ربودن این عنوان آسیایی است.

در کنار توکیو، کره نیز تمام تلاش خود را به کار گرفته است تا خود را به عنوان یک رقیب جدی معرفی نماید زیرا معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی این کشور

هنگ کنگ اکنون
نخستین قطب مالی
چین محسوب می‌شود؛
امادر حوزه "نخستین
عرضه عمومی سهام"
با محدودیت‌های
گسترده‌ای دست به
گریبان است

دوبی، ریاض، بمبئی و سنؤل در اندیشه تبدیل شدن به مراکز مالی جهانی هستند

آرزوهای بزرگ

بزرگترین نقطه ضعف شهرهای آسیایی فقدان نیروی کار ماهر در زمینه امور مالی است. به گفته نخست وزیر سنگاپور جمعیت اندک سنگاپور یک مانع بازدارنده محسوب می شود، ولی ما می توانیم استعداد های لازم را از سراسر جهان به سمت خود جلب کنیم. به هر حال، رقابت برای تصاحب استعدادهای جهانی، رقابتی نزدیک و تنگاتنگ است. هند از بزرگترین کشورهای صادرکننده نیروی کار حرفه ای و با تجربه به دولت-شهر سنگاپور می باشد، ولی دستمزدهای گزاف و سر به فلک کشیده شرکت های هندی، زمینه های اغوای این نیروی کار ماهر و بازگشت به وطن را فراهم می آورد. تقویت فضای قانون گذاری رقابتی یکی دیگر از مشکلات پیش روی منطقه محسوب می شود. حتی "کمسیون نظارت بر سهام و اوراق بهادار ژاپن" نیز نمی تواند از سهام شرکت ژاپنی ارائه کننده خدمات کامپیوتری "لیودر (Livedoor)" اجتناب کند. در کره، قانون گذاران به گونه ای ناهماهنگ و بسیار تنگ نظرانه عمل می کنند. قانون گذاران چینی ممکن است اهداف بلندی را در نظر داشته باشند، ولی فقط از دو دهه قبل بود که کشور درهای خود را به روی کاپیتالیسم گشود. اکنون آنها با تلاش و زحمت فراوان سعی دارند چارچوب های جدید قانون گذاری خود را به حوزه های بانکداری و تامین مالی معرفی نمایند. گرچه ممکن است فرآیند جهانی شدن مطابق روال خود حرکت کند، ولی تکیه در این میان گشوده است. این شهر فاقد توان لازم برای جذب نخستین عرضه سهام خارجی است و از سال ۲۰۰۱ تنها دو مورد عرضه سهام خارجی در این شهر انجام شده است. بنابراین بازار توكيو معمولاً داخلی است نه بین المللی.

فقط دو شهر به عنوان مراکز مالی بین المللی واقعی شناخته می شوند: نیویورک و لندن

سرانجام اینکه در چین - با وجود ظرفیت های بالقوه و هیجان انگیزش - امکانات لازم برای شکل گیری یک مرکز مالی پرتحرک مبتنی بر یک سیستم چند ارزی [۵] وجود ندارد، زیرا رنمین بی هنوز به طور گسترده ای محدود است و بازاری شدن [۶] نرخ بهره هنوز اعلام نشده است. فقدان زیرساخت ها مشکل دیگر قاره آسیا است. بمبئی فاقد خدمات اضطراری است، سیستم ترافیکی شهر آشفته است و ساختار شهری آن به شدت نیاز به بازسازی دارد.

دسترسی به مشتریان از کشوری به کشور دیگر با یکدیگر تفاوت دارد. با وجود اینکه شانگهای دروازه دسترسی به ۷۳ میلیارد جمعیت چینی محسوب می شود، بازار سنگاپور حتی برای چهار بانک محلی این کشور

سنگاپور تنها کشور آسیایی است که تمامی موازین و معیارهای لازم برای داشتن زیرساخت های مطلوب را رعایت کرده و به بازارهای غربی دسترسی دارد

خیابانی اختصاص داد که از وال استریت طویل تراست. پروژه ای که "خیابان مالی پکن" نامیده شده و موفقیتش جایگاه قدرت های سیاسی این کشور را تقویت و تثبیت خواهد نمود.

مراکز مالی آسیا در آستانه کشمکش

بر اساس تحقیقی که به تازگی از سوی موسسه Corporation Of London انجام شده لندن نخستین مرکز مالی جهان است. پنج عامل مهم رقابتی در شکل گیری یک مرکز مالی موثرند: سرازیر شدن سیل تقاضاها، در دسترس بودن کارکنانی ماهر، فضای قانون گذاری مناسب، دسترسی به بازارهای مالی بین المللی، وجود زیر ساخت های تجاری و دسترسی به مشتریان. با در نظر گرفتن این معیارها، بیشتر شهرهای آسیایی در وضعیت اسف انگیزی به سر می برند. البته این بدان مفهوم نیست که شهرهای آسیایی فاقد صلاحیت لازم برای کسب مرکزیت مالی هستند، بلکه بدان معنی است که اغلب آنها فقط برخی از استانداردهای لازم را دارند.

"کیون تانه شین" [۳] اعلام کرد که قصد دارد "کره جنوبی را به کانونی برای امور مالی با تکیه بر صنعت مدیریت دارایی مبدل سازد." در این راه رقابت، تقویت جریان نوآوری ها و بهره گیری از دستاوردهای بالای قانون گذاری ضروری است. اقتصاد کره جنوبی ممکن است بسیار بازتر از توكيو باشد زیرا ۴۵ درصد سهام بورس اوراق بهادار این کشور به سرمایه داران خارجی تعلق دارد، اما بیم آن می رود در دوران اخیر، موج احساسات ضد خارجیان و گروه هایی که اوراق بهادار بخش خصوصی را خریداری می کنند، اوج گیرد. در جنوب شرقی آسیا، سنگاپور کوچک آرزوهای بزرگی را برای تبدیل شدن به مرکز صنعت بانکداری منطقه در سر می پروراند. نخست وزیر هند "مان موهان سینگ" نیز بر گفته خود پافشاری می کند که قول داده بود بمبئی را به عنوان "یک مرکز کارآمد برای امور مالی منطقه" معرفی کند. دومین کشور پر جمعیت جهان همچنین قصد دارد در آینده نزدیک پول ملی خود را به پولی تماما تبدیل پذیر تبدیل کند و به عنوان یک واسطه مالی به شرکت ها و بانک های هندی که در حال حاضر سنگاپور، هنگ کنگ و توكيو را به عنوان محل فعالیت خود برگزیده اند، خدمات مالی بدهد.

گاهی اوقات رقابت های داخلی می تواند موجبات دردسر را فراهم آورد. هنگ کنگ اکنون نخستین قطب مالی چین محسوب می شود؛ اما در حوزه "نخستین عرضه عمومی سهام [۴]" با محدودیت های گسترده ای دست به گریبان است. اکنون در چین این سؤال پیش روی تجار و بانکداران قرار دارد که "حرکت به سمت شمال یا پیش به سمت جنوب یا اصلاً "گزین سوم، پکن؟" این شهر فراموش شده ۳۸ میلیارد رنمین بی (یوان) معادل ۴/۷ میلیارد دلار را طی دو مرحله به احداث

شهرها	نیروی کار ماهر	موقعیت	زیرساختها	مالیات	تقاضا	
					قانون گذاری	اندازه بازار
نیویورک	*	*	*	*	*	*
لندن	*	*	*	*	*	*
دوبی	*	*	*	*	*	*
هنگ کنگ	*	*	*	*	*	*
مومبای	*	*	*	*	*	*
سنول	*	*	*	*	*	*
شانگهای	*	*	*	*	*	*
سنگاپور	*	*	*	*	*	*
توكيو	*	*	*	*	*	*

بسیار کوچک است و بقیه بانک‌های کشور در جستجوی رشد بیشتر در آینده به منطقه چشم دوخته‌اند. ژاپن دارای اقتصادی است که صحنه تناقض‌های فراوانی است و بانک‌های این کشور که از قافله رقابت‌ها عقب مانده‌اند، به تدریج به نوآوری روی خوش نشان می‌دهند. در واقع مشتریان این کشور ترجیح می‌دهند پول‌های خود را در حساب جاری پس‌انداز کنند که کمترین میزان سود به آن تعلق می‌گیرد. اگر ما از معیار و مقیاس واحدی برای اندازه‌گیری تمام رقبای آسیایی استفاده کنیم - بدون توجه به ویژگی‌های فردی هر یک - ممکن است به این نتیجه برسیم که شکل‌گیری یک مرکز مالی تمام‌عیار در سطح آسیا ظرف ۴۰ سال آینده دور از ذهن است.

رقابتی شدید

همان‌طور که رقابت جهت کسب مرکزیت مالی در قاره آسیا شدت می‌گیرد، یک سؤال مهم پیش‌روی ما قرار می‌گیرد که به راستی ما در سطح آسیا به چند مرکز مالی احتیاج داریم، در حالی که در مناطق دیگر جهان شهرهایی همانند: سائوپائولو، ژوهانسبورگ و سیدنی به عنوان قطب‌های منطقه‌ای، بحرین به عنوان مرکز مبادلات ارزی و شیکاگو به عنوان مرکزی برای مبادلات کالاها وجود دارد. هدف عمده از شکل‌گیری یک مرکز مالی، توانایی پاسخگویی به نیازهای واقعی بازار است. با در نظر گرفتن وجود شهرهایی زیادی در عرصه این رقابت؛ اکنون فقط دو شهر هستند که می‌توانند به طور واقعی به عنوان مرکز مالی بین‌المللی شناخته شوند: نیویورک و لندن.

سؤال هم تلاش دارد تا خود را به عنوان مرکزی برای مدیریت دارایی معرفی نماید در حالی که توکیو و شانگهای تبدیل شدن به مرکز مالی در زمینه سهام را هدف گرفته‌اند. در نقشه آسیا به طرف پایین‌تر می‌رویم. هنگ کنگ بیشترین سود را از منظر "ترتیب مشارکت اقتصادی نزدیکتر" [۶] با چین برده است موقعیت هنگ کنگ اکنون این امتیاز را به آن شهر بخشیده است تا به عنوان موتور محرکه "نخستین عرضه‌کننده سهام" شرکت‌های چینی به شمار آید؛ شرکت‌هایی که در جستجوی پذیرش در بورس‌های بزرگ جهان دریاها را در نوردیدند و گاه نیز به خاطر حاکمیت قانون سختگیرانه در ایالات متحده، سودی نیز عایدشان نمی‌شد. در مناطق جنوبی تر قاره آسیا، سنگاپور با کشور سوئیس در جهت به دست آوردن مرکزیت بانکداری خصوصی در جدال است و به سرمایه‌های جدید کشورهای چین، هند، کره جنوبی، تایوان و خاورمیانه چشم دوخته است. سنگاپور به عنوان چهارمین مرکز بین‌المللی مبادلات

یک سؤال مهم هم پیش روی ما قرار می‌گیرد که به راستی ما در سطح آسیا به چند مرکز مالی احتیاج داریم

پولی جهان شناخته می‌شود و به برکت فاصله زیادش از نیویورک و لندن تلاش می‌کند تا به عنوان کانونی برای بانکداری اسلامی نیز شناخته شود. اما اگر بنا باشد کشوری در این زمینه از سنگاپور سزاوارتر باشد بی‌تردید آن کشور مالزی است. دویی این واحه کوچک که تمام مساحت آن در ۱۱۰ هکتار منطقه آزاد تجاری خلاصه می‌شود، نیز با قدرت در حال وارد شدن به صحنه رقابت‌ها است. بانک‌ها و سرمایه‌گذاران به دلیل برخورداری از رژیم ارزی، رژیم حقوقی، قانون‌گذاری و مالیاتی، زیرساخت‌های مدرن و امکانات ارتباطی و در نهایت عملیات تمام الکترونیک مبادلات ارزی بین‌المللی خود به حجم وسیعی از درآمدهای نفتی خاورمیانه چشم دوخته‌اند.

فرمول‌هایی برای نیل به موفقیت

برای این که رویاهای بین‌المللی این مراکز به حقیقت پیوندد، رهبران کشورها و شهرهای یادشده که برای تبدیل شدن به مرکزیت مالی با یکدیگر رقابت می‌کنند، باید بر چند مفهوم ساده تمرکز کنند:

مراکز مالی باید زیرساخت‌های مستحکمی برای بازرگانی و نیز فضای رقابتی مناسبی برای امور تجاری فراهم آورند، زیرا عوامل عمده‌ای همچون مهارت‌ها، دسترسی آسان به آن، نظام‌های آزاد مالی، ساختار قانون‌گذاری دوراندیشانه و ساختار مالیاتی جذاب برای شرکت‌ها بسیار ضروری هستند؛ به ویژه از آن رو که شرکت‌های خارجی نمی‌توانند بدون برخورداری سیاست‌های پولی منعطف، صنایع خدماتی پیشرفته و یک فضای سیاسی بانبات به فعالیت‌هایشان ادامه دهند. رژیم‌های مالیاتی به ویژه بسیار مهم هستند. جزایر برمودا، جزایر کیمن و جزایر مان و جزایر جرسی، با وجود موقعیت غیرمتعارف، به واسطه ارتباط

دوستانه‌شان با دولت‌ها نیز برقراری ساختار مالیاتی مطلوب به یک مرکز برون مرزی تبدیل شده‌اند. یک رژیم ارزی مناسب می‌تواند تقاضای فزاینده میلیون‌های آسیایی را جلب کند؛ کاری که سنگاپور بسیار هوشمندانه آن را آموخته و به کار بسته است.

در پی حادثه یازدهم سپتامبر، اقدامات ضد پول‌شویی و مقابله با تأمین مالی تروریست‌ها، قانون‌گذاران اکنون از قدرت انتخاب ناچیزی برخوردارند، گرچه باید بسیار سختگیر باشند اما بدون داشتن یک پیکره قانون‌گذاری، یک شهر یا یک کشور نمی‌تواند یک مرکز مالی به حساب آید. دسترسی به بازارهای مالی بین‌المللی و مشتریان، یکی دیگر از عوامل مهم برای تعیین چگونگی تقاضا برای بازار است، اما بازار باید با ثبات، در حد بالایی منعطف، پویا و سلامت باشد. طبعاً رشد بازار یکی از عوامل بسیار مهم در این زمینه است.

برای تبدیل شدن به یک مرکز مالی قرار گرفتن در بهترین مکان و بهترین زمان، خود مسئله مهمی است. تاثیر متقابل جغرافیا، توسعه منطقه و وضعیت اقتصاد جهانی می‌تواند موجبات سرازیر شدن حجم وسیعی از سرمایه و تلاش‌ها به سمت یک شهر را فراهم سازد تا آن را به یک مرکز مالی مبدل سازد.

"دیوید الدون" [۸] رئیس پیشین و مدیر ارشد اجرایی بانک HSBC در منطقه آسیا به تازگی از تب شدید آسیایی‌ها برای کپی برداری از موفقیت‌های وال استریت و "سیتی" لندن پرده برمی‌دارد و آن را نکوهش می‌کند. هشدارهای وی به شهرهای آسیایی در مورد این که ابتکارهای خود را مورد بازبینی قرار دهند، درست به نظر می‌رسد. او عقیده دارد عرضه، تقاضا و فاکتورهای خارجی ارتباطی تنگاتنگ و تفکیک‌ناپذیر با یکدیگر دارند. به عنوان مثال عوامل خارجی از قبیل فرهنگ، زبان و حتی آلودگی هوا ممکن است بر تصمیمات بانکداران تاثیر گذارد. "الدون" کمتر از یک ماه بعد از این اظهار نظر به عنوان رئیس هیات عامل مرکز مالی بین‌المللی دویی انتخاب شد. اکنون ما در کناری به نظاره نشسته‌ایم که چگونه او طرح و فرمول خود را برای ایجاد یک مرکز مالی بین‌المللی به کار می‌گیرد. ●

- 1- Zho Xiao Chao
- 2- Limlight
- 3- Kwon Tae Shin
- 4- Initial Public Offering (IPO)
- 5- Multi currency
- 6- marketisation
- 7- Closer Economic Partnership Arrangement (CEPA)
- 8- David Eldon

روند اقتصادی

ماهنامه تحلیلی و مستند در اقتصاد ایران، منطقه و جهان

www.economictrend.com

روند اقتصادی با گستره توزیع بین المللی پیام شمارا به تصمیم گیران و سیاست گزاران اقتصادی می‌رساند

سازمان آگهی‌ها

تلفن: ۲۲۰۱۲۵۵۰

تحریریه: ۲۲۰۱۹۷۳۴

نمابر: ۲۲۰۱۹۷۳۵

لطفا نوع اشتراک خود را با علامت مشخص کنید.

نام و نام خانوادگی:

شغل: سمت:

شرکت:

نشانی:

شهر: کشور: کد پستی:

تلفن تماس:

نمبر:

پست الکترونیکی:

منطقه

تهران ۱۴۰,۰۰۰ ریال

خلیج فارس ۹۰ •

اروپا ۱۰۰ •

آمریکای شمالی ۱۰۰ •

بقیه جهان ۱۰۰ •

تعداد نسخه درخواستی

۳. جزئیات پرداخت

۴. نحوه ارسال

برای اشتراک یکساله ماهنامه روند اقتصادی مبلغ حق اشتراک را به حساب شماره ۰۱۱۵۶۹۳۳۴۴ نزد بانک تجارت شعبه اسکان (قابل پرداخت در کلبه شعب بانک تجارت) واریز نمایید. ارسال مبلغ حق اشتراک به صورت چک و از طریق پست مالی امکان پذیر است.

به پیوست، چک/فیش بانکی به شماره _____ به مبلغ _____ ریال

امضاء

بابت اشتراک ارسال می شود

تلفن: ۰۱۹۷۳۴-۲۲

تهران خیابان ولیعصر،

بالا تر از جام جم، ساختمان جم،

پلاک ۱۴۷۹، طبقه ۶، واحد ۲،

مندوق پستی: ۸۱۳-۱۹۶۱۵

اصل فیش بانکی به همراه این فرم به نشانی زیر ارسال فرمایید:
تهران خیابان ولیعصر، بالا تر از جام جم، ساختمان جم، پلاک ۱۴۷۹، طبقه ۶، واحد ۲
کد پستی: ۱۹۶۶۸ ۴۳۱۱۶
جهت تسریع در اشتراک می توانید فرم و فیش را به نمابر ۲۲۰۱۹۷۳۵ ارسال نمایید.
مشترک در هر زمان می تواند اشتراک خود را قطع نماید. در این صورت باقیمانده وجهی که بابت اشتراک پرداخت شده به مشترک بازگردانده می شود.

3. Payment Details

1. Prices

Please send me a subscription to Economic Trends for:

12 Issues

Iran (140,000 RIs)

Persian Gulf 90

Europe 100

North America 100

Rest of the World 100

*mail charge is included

Number of Copies

I enclose a cheque for the full amount of _____ payable to Economic Trends

Signature _____ Date _____

Subscribers in Iran: Subscription fees payable to account no. 0115693344, Eskan branch, Tejarat Bank. Kindly mail or fax us the bank receipt plus this form.

2. Personal Details BLOCK LETTERS PLEASE

Full Name _____

Job Title _____

Company _____

Address _____

City _____

Country _____ Zip/Postal Code _____

Tel (+) _____

Fax (+) _____

Email _____

4. Return to:

The Economic Trends Monthly
Unit 6-2, 1479 Jam Building
Vali-e Asr Avenue
Tehran - 19668 43116, IRAN
Tel: +98 (21) 2201 2550 Fax: +98 (21) 2201 9735

You may cancel at any time for a full refund on all unmailed issues.

For Farsi Edition Subscription please complete the Form included in the Farsi Edition

Economic Trends

An Authoritative and Analytical Monthly